

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/71/2020
Identifikačné číslo spisu: 7612216061
Dátum vydania rozhodnutia: 11.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7612216061.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore NP4P, s.r.o., Hornádska 1, Krompachy, IČO: 31 677 321, právne zastúpený advokátom JUDr. Jaroslavom Čollákom, Floriánska 19, Košice proti žalovanému HASMA s.r.o., Hornádska 1, Krompachy, IČO: 31 684 211, právne zastúpenému advokátom JUDr. Lukášom Skurkom, Hlavná 71, Košice, o zaplatenie 5.569,20 Eur s prísl., o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/140/2017-392 z 30. januára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/140/2017-392 z 30. januára 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 10Cb/63/2012- 342 z 1. augusta 2017 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.569,20 Eur s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 1. septembra 2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení poukázal na predchádzajúce zrušujúce uznesenia odvolacieho súdu. Odvolací súd v prvom zrušujúcom uznesení č. k. 3Cob/136/2013-131 z 30. januára 2014 uviedol, že v tomto prípade ide o vydanie bezdôvodného obohatenia, a to prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že ak budú výkony preukázané, musí sa poskytnúť peňažná náhrada, ktorá musí zodpovedať ekonomickej hodnote bezdôvodného obohatenia v čase jeho získania.

3. V druhom zrušujúcom uznesení č. k. 3Cob/45/2015-280 z 30. novembra 2015 odvolací súd opätovne uviedol, že poskytovanie strážnej služby malo spočívať vo výkonoch, a preto v prípade ich preukázania musí byť poskytnutá peňažná náhrada. Jej výška však nemôže byť určená plánovanými výnosmi. Výška peňažnej náhrady musí zodpovedať ekonomickej hodnote bezdôvodného obohatenia v čase jeho získania. Ak plnenie spočívalo na výkonoch, pri určení výšky peňažnej náhrady treba vychádzať zo mzdových a iných obdobných predpisov za výkony u právnických osôb, ktoré takéto výkony uskutočňujú.

4. V treťom zrušujúcom uznesení č. k. 3Cob/95/2016-330 z 31. marca 2017 odvolací súd uviedol, že z jeho predchádzajúceho stanoviska nevyplýva, že by bol konštatovať, že poskytovanie strážnej služby nebolo preukázané, za takejto situácie je rozsudok v rozpore s predchádzajúcimi závermi a vykonanými dôkazmi. Týmto stanoviskom je prvostupňový súd viazaný.

5. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá zmluva o ochrane majetku formou výkonu strážnej služby, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 38 ods. 3 zákona č. 473/2005 Z.z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti v písomnej forme. Žalovaný vzhľadom na zmenené podmienky (ukončenie nájomnej zmluvy s Mestom Krompachy, zistenie, že zmluvy nie sú uzavreté so všetkými spoločnosťami, ktoré sídlia v areáli, neprimeranou cenou a zabezpečením vlastnej strážnej služby), odmietol uzavretie zmluvy o ochrane majetku formou výkonu strážnej služby. Bol ochotný uzavrieť zmluvu v zmenenej podobe, čo sa týka predmetu zmluvy a v inej cene, s čím žalobca nesúhlasil. K uzavretiu zmluvy na rok 2012 nedošlo. Súd poukázal na to, že zmluva na výkon strážnej služby v zmysle cit. zákona musí byť uzavretá písomne, inak je neplatná. Žalobca, aj keď žalovaný zmluvu neuzavrel a nežiadal poskytovanie strážnej služby, nakoľko si ju zabezpečoval vlastnou strážnou službou, naďalej kontroloval vstupy a výstupy všetkých motorových vozidiel a teda aj žalovaného o čom svedčia predložené dôkazy a to evidencia vstupu a výstupu motorových vozidiel, prehľad skontrolovaných vstupov a výstupov, ktoré svedčia o vykonávanej činnosti v prospech žalovaného, fotodokumentácia objektu žalovaného, plánik plne funkčného a reálne využívaného kamerového systému žalobcu zabezpečujúceho ochranu areálu a tým aj majetku žalovaného, Smernica SBS SEZ s.r.o., prehľad miezd pracovníkov žalobcu za prvý polrok 2012, plánovaný hospodársky výsledok.

6. Poukázal na to, že žalobca 14. apríla 2014 zmenil výšku požadovaného bezdôvodného obohatenia na čiastku 5.569,20 eur a to vychádzajúc z uplatnenia takého plnenia, ktoré bolo dohodnuté medzi žalobcom a žalovaným v roku 2011. V rozhodnom období bol poskytovaný rozsah výkonov minimálne na úrovni roku 2011, ako základu, z ktorého vychádzal, ako aj pre určenie výšky bezdôvodného obohatenia. Konštatoval, že tieto doklady preukazujú, že uvedené výkony žalobca vykonával pre žalovaného. Žalobcovi tým vznikol nárok na peňažnú náhradu za vykonané výkony strážnej služby titulom bezdôvodného obohatenia. Súd na základe uvedeného žalobe žalobcu vyhovel a priznal žalovanú sumu v plnej výške.

7. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel aj v časti týkajúcej sa úrokov z omeškania, ktoré žiadal priznať od 1. septembra 2012, nakoľko žalovaného listom vyzval na úhradu vyčíslenej sumy do 31. augusta 2012. Poukázal na § 369 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995, a základnú úrokovú sadzbu ECB v rozhodnom období, ktorá bola 0,75%, čo po zvýšení je 8,75%. Súd preto v zmysle citovaných ustanovení priznal žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku a úspech žalobcu v konaní.

9. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3Cob/140/2017-392 z 30. januára 2018 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. V odôvodnení rozsudku odvolací súd konštatoval, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývajú a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie, alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vzhľadom na tvrdenia žalobcu a námietky žalovaného a v nadväznosti predovšetkým na tvrdenia žalobcu nebolo potrebné vykonanie ďalších dôkazov, vykonané dôkazy súd prvej inštancie správne vyhodnotil, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Za presvedčivé a vecne správne označil aj dôvody napadnutého rozsudku (odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej - formálnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia), s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na tieto odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd uviedol, že v konaní bolo nepochybné, že žalobca do konca roku 2011 pre žalovaného vykonával na základe zmluvy o bezpečnostnej službe dohodnuté výkony, tieto isté výkony (ako predtým vykonával v rámci uzavretých zmlúv), aj v ďalšom období, avšak žalovaný odmietol s ním uzavrieť písomnú zmluvu. Vychádzajúc z uvedeného, vyslovil záver, že žalovaný získal na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie, ktorého výška predstavuje peňažné náklady za tieto výkony (§ 451 ods. 2, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Poukázal na to, že súd prvej inštancie postupoval podľa právneho názoru odvolacieho súdu i v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami. Konštatoval, že výška bezdôvodného obohatenia je vlastne odplata na základe dohodnutej ceny v uzavretých zmluvách o ochrane majetku formou výkonu strážnej služby, poskytovanie ktorej bolo preukázané. Ostatné dôvody, uvedené v odvolaní označil za teoretické úvahy žalovaného, ktoré nemajú pre rozhodnutie odvolacieho súdu právny význam.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a úspech žalobcu v konaní s tým, že o výške priznaných trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p.

12. Proti tomuto rozsudku podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), z obsahu ktorého vyplýva, že jeho prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne v zmysle § 444 ods. 1 CSP navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu. Za dôvod hodný osobitného zreteľa označil skutočnosť, že v prípade nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku, môže na návrh žalobcu prebehnúť exekučné konanie a v prípade zrušenia rozsudkov obidvoch súdov mohla by mať vykonaná exekúcia nepriaznivé následky na žalovaného, pretože by postihovala majetok žalovaného v rozpore s platným právnym stavom. Rozsudok odvolacieho súdu označil za nejasný a nepreskúmateľný, nakoľko neodôvodňuje, prečo považuje uvedené konanie žalovaného za bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, a pod ktorú z konkrétnych zákonných podstát bezdôvodného obohatenia súd zistené skutkové zistenia vlastne podradil. V súvislosti s tým dovolateľ poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít napr. zhodnotenie občianskoprávneho kolégia NS SSR z 21. decembra 1978, sp. zn. Cpj 37/78, R 1/1979. Zdôraznil, že zákon v § 451 ods. 2 a § 454 Občianskeho zákonníka stanovuje päť konkrétnych skutkových podstát bezdôvodného obohatenia a podľa ustálenej judikatúry i podľa právnej teórie vychádzajúcej zo zákonných ustanovení, záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne až po splnení všetkých týchto predpokladov. Ďalej konštatoval, že predpoklady vzniku právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia preukazuje v súdnom konaní ten, kto sa domáha bezdôvodného obohatenia. Vyslovil názor, že ak by súd uzavrel, že nastal prípad, že zmluva o poskytovaní bezpečnostnej služby na rok 2012 medzi sporovými stranami nebola uzatvorená a žalobca by napriek tomu poskytoval žalovanému svoje služby, potom by nemohlo ísť o bezdôvodné obohatenie podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale o konanie bez príkazu podľa § 472 Občianskeho zákonníka. Poukázal v súvislosti s tým na ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej nárok z titulu zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie môže byť totiž opodstatnený iba vtedy, ak povinnosť vydať prijaté plnenie nie je súčasťou iného právneho titulu (porovnaj napr. Ro NS ČR z 25. novembra 2003, sp. zn. 21Cdo 1506/2003). Ak by súd uzavrel, že zmluva o poskytovaní bezpečnostnej služby na rok 2012 medzi sporovými stranami je neplatná, iba pre nedostatok obligatórnej písomnej formy a žalobca by služby žalovanému poskytoval a ten ich prijímal, potom mal súd zobrať do úvahy ustanovenie § 455 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Žalovaný však zhodne so žalobcom tvrdí, že medzi sporovými stranami ani len nedošlo k uzavretiu zmluvy a preto nemožno hovoriť o „neplatnej“ zmluve ale o

„neuzavretej“, čo je rozdiel. Ak teda súd vo svojom rozhodnutí zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia žalobcovi nie z dôvodu neplatnej zmluvy, ale z dôvodu, že medzi sporovými stranami nedošlo k uzavretiu zmluvy (čo sa však nedá jednoznačne určiť pre nepreskúmateľnosť rozhodnutí súdov) potom súd posúdil vec po právnej stránke nesprávne, pretože Občiansky zákonník neobsahuje skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ako majetkového prospechu získaného plnením z neuzavretej zmluvy. Navyše sa potom súd nezaoberal otázkou, či boli naplnené právne predpoklady pre vydanie rozsudku v neprospech žalovaného z titulu konania bez príkazu podľa § 742 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dovolateľ zdôraznil, že počas súdneho konania niekoľkokrát zdôrazňoval, že si žalobca aj súd zamieňa predmet výkonu strážnej služby (predmet jeho kontroly) so subjektom ochrany, s ktorým je v zmluvnom vzťahu, a ktorého majetok ochraňuje. Poukázal na to, že v prípade zmluvných partnerov žalobcu, žalobca vykonáva strážnu službu jednak priamo - napríklad priamym strážením a kontrolou ich majetku na mieste samom (priamou ohliadkou a podobne) a jednak nepriamo - kontrolou všetkých motorových vozidiel vychádzajúcich z priemyselného areálu za účelom zistenia, či neoprávnené nevyvážajú z areálu majetok vo vlastníctve zmluvných partnerov žalobcu. V tomto prípade sú teda zamestnanci žalovaného a vozidlá žalovaného len predmetom výkonu strážnej služby (predmetom kontroly), avšak nakoľko žalovaný nie je so žalobcom v žiadnom zmluvnom vzťahu, nemá povinnosť platiť žalobcovi žiadne platby za výkon jeho práce v záujme jeho zmluvných partnerov (žalovaný nie je na rozdiel od zmluvných partnerov žalobcu subjektom ochrany). Vyslovil názor, že pokiaľ by tomu tak bolo, obohacoval by sa nielen žalovaný, ale prakticky ktokoľvek kto by vstupoval do areálu stráženého žalobcom a kto by sa podrobil jeho kontrole. Kontrolu vozidiel a osôb žalovaného vykonáva žalobca jedine za účelom ochrany majetku tých subjektov, ktoré so žalobcom uzavreli zmluvu o ochrane ich majetku, t. j. za tým účelom, aby sa presvedčili, či vozidlá alebo zamestnanci žalovaného nevyvážajú z areálu veci, ktoré sú vo vlastníctve zmluvných partnerov žalobcu, ktorých majetok chráni. Uzavrel, že za daných okolností uvedené znamená, že subjekty sídliace v priemyselnom areáli buď uzavru zmluvu o ochrane majetku so žalobcom dobrovoľne, za ním navrhovaných podmienok a cien za jeho služby, alebo budú nútení platiť nevyžiadané strážne služby žalobcu na základe obdobného súdneho rozhodnutia, ako sú tieto, titulom údajného bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu. Jedinou možnosťou ako sa vyhnúť platbám za nevyžiadané a nechcené služby, za predpokladu správnosti rozsudkov prvostupňového a odvolacieho súdu a nimi nastoleného právneho stavu, je, sa z priemyselného areálu odsťahovať. Záverom vyjadril aj nesúhlas so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a potvrdeným odvolacím súdom, pretože pri jeho zistení bolo porušených niekoľko pravidiel formálnej logiky pri hodnotení dôkazov.

13. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť prípadne zamietnuť. Vyslovil názor, že podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v dovolaní napadnutej súdnej veci nie sú dané, pretože jednak žalovaným citované stanovisko odvolacieho súdu (NS SSR sp. zn. Cpj 37/78, R 1/1979) má všeobecný charakter, keď vymedzuje povinnosť súdu špecifikovať v dôvodoch rozhodnutia konkrétnu skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 a § 454 Obč. zák., pričom sa nijako nezaobera konkrétnym hmotnoprávnym vzťahom, ktorý bol relevantný v súdnej právnej veci (ochrana majetku formou výkonu strážnej služby) a dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu sa nijako neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, keďže z jeho odôvodnenia nepochybne vyplýva konkrétna skutková podstata bezdôvodného obohatenia, ktorá nastala vo vzťahu medzi stranami sporu - konkrétne išlo o plnenie bez právneho dôvodu. Uviedol, že žalovaný v podanom dovolaní zjavne opomína, že potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu predchádzali tri zrušujúce uznesenia, a už v prvom zrušujúcom uznesení sp. zn. 3Cob/136/2013 z 30. januára 2014 odvolací súd uviedol, že v danom prípade ide medzi stranami o vydanie bezdôvodného obohatenia a to prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu. Že išlo o plnenie, na ktoré nebola uzavretá zmluva, a preto ide o plnenie bez právneho dôvodu opätovne konštatoval aj odvolací súd v treťom zrušujúcom uznesení sp. zn. 3Cob/95/2016 z 31. marca 2017. Uzavrel, že dovolacia argumentácia žalovaného, ktorá má zakladať prípustnosť dovolania odklonom od stanoviska odvolacieho súdu (Cpj 37/78, R 1/1979) teda neobstoí. Ďalšiu dovoláciu argumentáciu žalovaného označil žalobca za účelovú. Nesúhlasil ani s návrhom na odklad vykonateľnosti poukazujúc na to, že žalovaný je podľa zverejnenej informácie oficiálnou verejne dostupnou internetovou stránkou www.finstat.sk, spoločnosťou s trvale vysokým obratom, tržbami, výnosmi a ziskom, pričom v

žiadnom prípade splnenie povinnosti podľa právoplatných a vykonateľných rozsudkov nemôže mať na neho negatívny dopad.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa ust. § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená advokátom (ust. § 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (ust. § 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

15. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

16. Žalovaný síce výslovne vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, avšak na viacerých miestach dovolania (odsek 2/ a 4/ časti B, odsek 10/ časti C) vytýka rozsudku odvolacieho súdu jeho nejasnosť, nepreskúmateľnosť pre nedostatok odôvodnenia.

17. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

18. So zreteľom na uvedené sa dovolací súd zaoberal prípustnosťou dovolania aj z hľadiska ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

19. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. IV. ÚS 22/04 a I. ÚS 50/04).

21. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (sp. zn. II. ÚS 383/06). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

22. Dovolateľ v dovolaní namietal nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. Dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 OSP. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko NS SR je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, obsiahnuté v novom

Civilnom sporovom poriadku sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska (k tomu pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 2/2016 z 11. apríla 2017). Uplatnenie druhej vety stanoviska najvyššieho súdu, ktoré predstavuje krajnú výnimku z prvej vety, sa týka výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O takýto prípad podľa názoru najvyššieho súdu ide aj v prejednávanej veci.

24. Obsah spisu nedáva podklad pre žalovaným tvrdený záver o nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu a z toho vyplývajúcu nepreskúmateľnosť v súvislosti s neuvedením, pod ktorý z prípadov uvedených v § 451 ods. 2 a § 454 Občianskeho zákonníka zahrnul súd posudzovaný prípad t. j. či ide o plnenie bez právneho dôvodu, či o plnenie z neplatnej zmluvy či plnenie za toho, ktorý podľa práva mal plniť sám a či napokon o prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Už v prvom zrušujúcom uznesení sp. zn. 3Cob/136/2013 z 30. januára 2014, na strane 9 odôvodnenia uznesenia, odvolací súd konštatoval, že v danom prípade ide o vydanie bezdôvodného obohatenia a to prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Obč. zák.). Totožný záver vyslovil odvolací súd v odôvodnení tretieho zrušujúceho uznesenia sp. zn. 3Cob/95/2016 z 31. marca 2017 a doplnil, že išlo o plnenie, na ktoré nebola uzavretá zmluva. Súd prvej inštancie v poslednom rozsudku sp. zn. 10Cb/63/2012 z 1. augusta 2017 vychádzal z uvedených právne záväzných názorov odvolacieho súdu, na ktoré v odôvodnení rozsudku odkázal (odsek 26 odôvodnenia rozsudku) a odvolací súd v potvrdzujúcom rozsudku, napadnutom dovolaním, sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré tiež odkázal (odsek 37 odôvodnenia rozsudku), konštatujúc ich vecnú správnosť.

25. Dovolací súd sa však stotožnil s námietkou dovolateľa, že sa odvolací súd nezaoberal odvolacou argumentáciou dovolateľa, a to, že si žalobca aj súd zamieňa predmet výkonu strážnej služby (predmet jeho kontroly) so subjektom ochrany, s ktorým je v zmluvnom vzťahu, a ktorého majetok ochraňuje. Odvolací súd sa nevysporiadal s obranou žalovaného, že žalobca vykonáva strážnu službu jednak priamo ale aj nepriamo a to kontrolou všetkých motorových vozidiel vychádzajúcich z priemyselného areálu za účelom zistenia, či neoprávnene vyvážajú z areálu majetok vo vlastníctve zmluvných partnerov žalobcu, v prípade ktorom sú však zamestnanci žalovaného a jeho vozidlá len predmetom výkonu strážnej služby, avšak nakoľko žalovaný nie je so žalobcom v žiadnom zmluvnom vzťahu, nie je teda na rozdiel od zmluvných partnerov žalobcu subjektom ochrany a preto nie je povinný platiť žalobcovi žiadne platby za výkon jeho práce v záujme žalobcových zmluvných partnerov.

26. Jadrom problému v prejednávanej právnej veci je, či žalobca poskytol v rozhodnom období predmetné služby priamo žalovanému. Aj odvolací súd v odôvodnení druhého zrušujúceho uznesenia (strana 13 odôvodnenia uznesenia) vyslovil názor, že predpokladom toho, aby na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, je aby žalobca poskytol v rozhodnom období svoje služby priamo žalovanému, s názorom ktorým sa dovolací súd plne stotožňuje. Nepresvedčivo však vyznieva záver odvolacieho súdu (odsek 38 až 41 odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku), že žalovaný získal bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, keď len konštatoval, že žalobca aj po roku 2011 vykonával tie isté úkony, ako predtým v rámci uzavretých zmlúv, avšak žalovaný odmietol s ním uzavrieť písomnú zmluvu, nakoľko sa odvolací súd nevysporiadal s podstatnými odvolacími argumentami žalovaného, a to, že z predložených dokladov, najmä evidencie vstupov a výstupov motorových vozidiel nevyplýva, že svoje služby vykonával žalobca pre žalovaného, že by táto evidencia slúžila špecificky a výlučne záujmom žalovaného. Odvolací súd sa dôsledne nezaoberal argumentáciou žalovaného, že takouto evidenciou žalobca získava úplný prehľad o pohybe osôb a vecí do a z areálu SEZ za účelom poskytovania svojich služieb svojim partnerom, s ktorými má uzavretú platnú zmluvu. Odvolací súd nereagoval na ďalšiu s tým súvisiacu námietku žalovaného, že to, že zákon o súkromnej bezpečnosti dáva toto právo žalobcovi, ešte neznamená, že je oprávnený za využívanie tohto svojho práva požadovať od všetkých evidovaných akúkoľvek odplatu, navyše, keď žalovaný nevie výkon tohto práva nijako ovplyvniť. Uvedené sa týka nielen evidencie pohybu osôb a vozidiel, ale aj ďalších žalobcom vykonávaných služieb.

27. Dovolací súd považuje za potrebné k veci uviesť, že nezodpovedal ustanoveniu § 390 CSP postup odvolacieho súdu, keď vo veci sám nerozhodol, ale uznesením 3Cob/95/2016-330 z 31. marca 2017 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 10Cb/63/2012-305 z 2. júna 2016 (keďže išlo o odvolací

prieskum nového rozsudku prvoinštančného súdu po zrušení jeho skoršieho rozsudku v odvolacom konaní), ale odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (k tomu pozri nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 5/2018 z 5. júna 2018, nález ÚS SR sp. zn. z 15. augusta 2018 I. ÚS 227/2018).

28. So zreteľom na uvedené vo veci konajúce súdy v odôvodnení ich rozhodnutí (a to ani pri spojení rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) nenaplnili požiadavky plynúce zo základného práva žalovaného na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie vyhovie žalobe nemožno považovať za uspokojujúce. Postupom súdov teda došlo k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. S ohľadom na už niekoľko v konaní vydaných zrušujúcich uznesení odvolacím súdom, dovolací súd zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP len rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 450 CSP, v ktorom sa vysporiada s vytýkanými vadami, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s § 220 ods. 2 CSP. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Vzhľadom na charakter zistenej vady zmätočnosti, dovolací súd sa už nezaoberal ďalším uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), keďže preskúmanie právneho posúdenia veci dovolacím súdom v celom rozsahu ani nie je možné, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahuje relevantný právny záver, ktorého správnosť alebo nesprávnosť by mohol dovolací súd v tomto štádiu dovolacieho konania preskúmať.

29. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd zrušil dovolaním napadnutý rozsudok, je neopodstatnený návrh žalovaného na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie NS SR z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/616/2015).

30. Nakoľko v priebehu dovolacieho konania došlo k zmene obchodného mena žalobcu na NP4P s.r.o. dovolací súd pokračoval v konaní s takto označeným žalobcom.

31. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 451 ods. 2 v spojení s ust. § 393 ods. 2, druhá veta CSP a ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.